

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 0712-1/2019/638

Datum: 18. 3. 2019

Jure Brankovič
Vodja Službe za odnose z javnostmi
UKC Ljubljana

jure.brankovic@kclj.si

Zadeva: Mnenje glede obveščanja javnosti o zdravstvenih podatkih pacientov

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je prejel vaše zaprosilo za mnenje. Navajate, da se v medijih pojavljajo določeni neresnični podatki ter navedbe v zvezi z zdravljenjem oziroma zdravstvenim stanjem pacientov, ki povzemajo tako uradne kot neuradne informacije odvetnikov, s katerimi pa je lahko neupravičeno prizadeta pravica ali interes zdravstvene ustanove. Zanima vas, v katerih primerih in v kolikšnem obsegu smejo zdravstvene ustanove javnosti posredovati podatke o zdravljenju pacientov oziroma o njihovem zdravstvenem stanju v primerih, ko jih deloma razkrijejo že sami oziroma njihovi zagovorniki ter ali smejo vsaj zanikati neresnice in to podkrepiti s podatki? Sprašujete še, če se IP zdi smiselno, da bi v Zakonu o pacientovih pravicah uredili podobno rešitev kot v drugem odstavku 18. člena Zakona o davčnem postopku, ki določa, da lahko davčni organ celovito razkrije podatke o davčni zadevi, če zavezanec za davek v medijih sam nepopolno oziroma enostransko razkrije podatke, ki so davčna tajnost.

Na podlagi informacij, ki ste nam jih posredovali, vam v nadaljevanju skladno z 58. členom Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov, v nadaljevanju Splošna uredba), 7. točko prvega odstavka 49. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07-UPB1, v nadaljevanju ZVOP-1) ter 2. členom Zakona o informacijskem pooblaščenju (Uradni list RS, št. 113/05, v nadaljevanju ZInfP) posredujemo naše neobvezno mnenje v zvezi z vašimi vprašanji. Ob tem poudarjamo, da IP izven postopka inšpekcijskega nadzora oziroma drugega upravnega postopka konkretnih obdelav osebnih podatkov ne more presojati.

Obdelava osebnih podatkov pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, med drugim razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, torej tudi obveščanje javnosti preko medijev (člen 4(2) Splošne uredbe). Za vsako obdelavo osebnih podatkov pa je treba imeti zakonito in ustrezno pravno podlago. Te so za običajne osebne podatke določene v členu 6(1) Splošne uredbe, za posebne vrste osebnih podatkov, med katere spadajo med drugim podatki v zvezi z zdravjem, pa v členu 9(2) Splošne uredbe. V točki (e) člena 9(2) Splošne uredbe je sicer določeno, da je obdelava posebnih vrst osebnih podatkov dopustna, če je obdelava povezana z osebnimi podatki, ki jih posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, sam objavi. Vendar pa iz člena 9(4) Splošne uredbe izhaja, da lahko države članice ohranijo ali uvedejo dodatne pogoje, tudi **omejitve**, glede obdelave genetskih, biometričnih ali podatkov v zvezi z zdravjem.

Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08 in 55/17, v nadaljevanju ZPacP) ureja podrobna pravila glede varovanja poklicne skrivnosti, h kateri je zavezano zdravstveno osebje (pacient ima na primer možnost, da vnaprej določi komu, kdaj in katere informacije o njegovem zdravstvenem stanju sme, mora ali ne sme zdravnik sporočiti). V prvem odstavku 45. člena ZPacP je izrecno določeno, da so dolžni zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci ter osebe, ki so jim zaradi narave njihovega dela podatki dosegljivi, vse, kar pri opravljanju svojega poklica ali dela zvedo o pacientu, zlasti informacije o njegovem zdravstvenem stanju, njegovih osebnih, družinskih in socialnih razmerah ter informacije v zvezi

z ugotavljanjem, zdravljenjem in spremljanjem bolezni ali poškodb (informacije o zdravstvenem stanju), varovati kot **poklicno skrivnost**. V nadaljevanju tega člena so nadalje natančno opredeljeni tudi primeri, v katerih so lahko zdravstveni delavci oziroma sodelavca ali druge osebe, ki so ji ti podatki dosegljivi zaradi narave njihovega dela, razrešeni dolžnosti varovanja informacij o zdravstvenem stanju pacienta oziroma v katerih lahko oziroma mora zdravnik sporočiti informacije o zdravstvenem stanju pacienta. Situacija, kot jo opisujete v zaprosilu, ni opredeljena kot izjema od načela varovanja informacij o zdravstvenem stanju kot poklicne skrivnosti.

Zato IP meni, da glede na zgoraj navedene določbe o poklicni skrivnosti v ZPacP, kljub morebitnemu pojavljanju neresničnih podatkov v medijih, **razkrivanje informacij o zdravstvenem stanju pacientov javnosti ne bi bilo dopustno, razen morda v delu, ko je sam pacient te podatke javno objavil**. Zdravstvene ustanove bi se v takšnih situacijah lahko morda odzvale le z zanikanjem določenih navedb ali s pojasnilom ravnanja določenih zdravnikov, pri tem pa nikakor ne bi smeli biti na kakršenkoli način celovito razkriti podatki o zdravstvenem stanju posameznika. Bolj konkretnega ravnanja oziroma rešitev IP zdravstvenim ustanovam ne more svetovati.

Glede smiselnosti ureditve v ZPacP, ki bi zdravstveni ustanovi dovoljevala (celovito) razkritje informacij o zdravstvenem stanju pacienta v primeru, če pacient v medijih sam nepopolno oziroma enostransko razkrije te podatke (kot to ureja Zakon o davčnem postopku za davčne postopke), pa IP opozarja, da podatkov, ki so davčna tajnost ter pri katerih gre posredno za vprašanje porabe in izterjave javnih sredstev, ne gre enačiti z podatki o zdravstvenem stanju. Osebni podatki v zvezi z zdravjem namreč skladno z členom 9 Splošne uredbe predstavljajo **posebno vrsto osebnih podatkov**, ki uživajo posebno varstvo, saj bi lahko okoliščine njihove obdelave resno ogrozile temeljne pravice in svoboščine. Iz recitala 51 Splošne uredbe tudi izhaja, da se takšni osebni podatki ne bi smeli obdelovati, razen če je obdelava dovoljena v posebnih primerih iz te uredbe, pri čemer je treba upoštevati, da se lahko v pravu držav članic opredelijo posebne določbe o varstvu podatkov, s katerimi se prilagodi uporaba pravil iz te uredbe zaradi izpolnjevanja pravne obveznosti ali zaradi izvajanja naloge v javnem interesu ali izvajanja javne oblasti, dodeljene upravljavcu. Poleg posebnih zahtev za takšno obdelavo bi morala veljati splošna načela in druga pravila iz te uredbe, zlasti glede pogojev zakonite obdelave. Zato IP meni, da takšna rešitev načeloma ne bi bila ustrezna, razen morda v izjemnih primerih in v zelo omejenem obsegu, ki bi vseboval ustrezne ukrepe za varovanje pravic in svoboščin posameznikov.

Lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Tina Ivanc, univ. dipl. prav.,
svetovalka IP za varstvo osebnih podatkov

Poslati:

- naslovniku po elektronski pošti;
- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.